

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

№ РД 09 – 3673/17.08.2017г.

На основание чл. 13д, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от Закона за професионалното образование и обучение, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с осигуряването на обучението по учебен предмет

УТВЪРЖДАВАМ

Учебна програма за отраслова професионална подготовка по учебен предмет **основи на земеделието – теория за професиите от професионално направление код 621 „Растениевъдство и животновъдство“**.

Учебната програма влиза в сила от учебната 2017/2018 година.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

Зам. министър: *Т. Миткова*
Заповед №: *РД 09-2950/04.08.17*

Съгласували:

Таня Михайлова, зам.-министър,

Албена Михайлова, главен секретар,

Експерт от дирекция 1700, с юридическо образование, Р. Георгиева:

Мария Тодорова, директор на дирекция „ПОО“,

Изготвил:

Маргарита Гатева, държавен експерт, дирекция „ПОО“,

3.08.2013

3

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

за отраслова професионална подготовка

ПО

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ

ОСНОВИ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО

ТЕОРИЯ

УТВЪРДЕНА СЪС ЗАПОВЕД № 3673/14.08.2017г.

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

код 621 „Растениевъдство и животновъдство”

София, 2017 година

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма по учебен предмет **основи на земеделието** - теория е предназначена за отрасловата подготовка за професиите от професионално направление **код 621 „Растениевъдство и животновъдство“**, съгласно типовите учебни планове за професионално образование с интензивно изучаване на чужд език, разширено изучаване на чужд език и без интензивно и без разширено изучаване на чужд език.

Учебната програма има комплексен характер. Чрез съдържанието на учебния материал се придобиват базови знания в областта на растениевъдството, животновъдството и механизацията на селското стопанство. Формирането на професионални компетенции по учебния предмет е в основата на усвояването на научни понятия за почвата, като основно средство за производство в селското стопанство, основни технологични операции при отглеждане на земеделските култури, основните дейности при отглеждане на селскостопанските животни, използването на земеделска техника за екологично земеделско производство.

Учебната програма обхваща раздели и теми, основополагащи за изграждането на основни понятия и трайни практически умения и компетенции в областта на растениевъдството, животновъдството и земеделската техника. Учебното съдържание е разпределено в 3 раздела, като в тях се конкретизира броят на учебните часове и включените теми. Всяка тема се разпределя от учителя в началото на учебната година.

Обучението по предмета се извършва във взаимовръзка с учебните предмети от общообразователната и професионална подготовка.

Спецификата на обучението налага учебният процес да се провежда в специализирани кабинети, лаборатории и работилници, оборудвани със снимки, табла и макети както и чрез посещение за наблюдение на производството в земеделски кооперации и животновъдни ферми. Приложният характер на предмета изисква онагледяване с разнообразни дидактически материали.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ

Обучението по предмета има за цел учениците да придобият основни знания в областта на растениевъдство, животновъдство и земеделска техника, които са необходими за надграждане на учебното съдържание в разширената професионална подготовка за формирането на професионалните компетентности по изучаваната специалност.

В учебната програма е включено учебно съдържание, с овладяването на което се цели

учениците да усвоят система от основни знания за:

- почвата като вегетационна среда за растенията;
- основните агротехнически мероприятия при отглеждане на земеделските култури;
- основните групи земеделски култури;
- производството на фуражи и видовете фуражи;
- видовете и породите животни;
- основните дейности при отглеждането на животните;
- основната земеделска техника и приложението ѝ.

Структурата на учебната програма е подчинена на изискването в началото на обучението да се усвои тази част от учебното съдържание, която служи като база за надграждане на знания в областта на почвознанието, растениевъдството, животновъдството и земеделската техника.

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

№ по ред	Типов учебен план	VIII клас		IX клас		X клас	
		Брой учебни седмици	Общ брой часове	Брой учебни седмици	Общ брой часове	Брой учебни седмици	Общ брой часове
1.	Типов учебен план за професионално образование с интензивно изучаване на чужд език.	36	18	36	—	36	—
2.	Типов учебен план за професионално образование с разширено изучаване на чужд език.	36	—	36	18	36	—
3.	Типов учебен план за професионално образование без интензивно и без разширено изучаване на чужд език.	36	18	36	-	36	—

1. Препоръчителен брой на учебните часове

1.1. Типов учебен план за професионално образование с интензивно изучаване на чужд език.

№ по ред	Наименование на разделите	Препоръчителен брой на учебните часове
	VIII клас	
1.	ОСНОВИ НА РАСТЕНИЕВЪДСТВОТО	6
2.	ОСНОВИ НА ЖИВОТНОВЪДСТВОТО	6
3.	МЕХАНИЗАЦИЯ В ЗЕМЕДЕЛИЕТО	6
	Общ минимален брой учебни часове	18

1.2. Типов учебен план за професионално образование с разширено изучаване на чужд език.

№ по ред	Наименование на разделите	Препоръчителен брой на учебните часове
	IX клас	
1.	ОСНОВИ НА РАСТЕНИЕВЪДСТВОТО	6
2.	ОСНОВИ НА ЖИВОТНОВЪДСТВОТО	6
3.	МЕХАНИЗАЦИЯ В ЗЕМЕДЕЛИЕТО	6
	Общ минимален брой учебни часове	18

1.3. Типов учебен план за професионално образование без интензивно и без разширено изучаване на чужд език.

№ по ред	Наименование на разделите	Препоръчителен брой на учебните часове
	VIII клас	
1.	ОСНОВИ НА РАСТЕНИЕВЪДСТВОТО	6
2.	ОСНОВИ НА ЖИВОТНОВЪДСТВОТО	6
3.	МЕХАНИЗАЦИЯ В ЗЕМЕДЕЛИЕТО	6
	Общ минимален брой учебни часове	18

2. Раздели и теми:

Раздел 1. Основи на растениевъдството

- 1.1. Общи понятия за почвата. Състав и свойства на почвата. Почвено плодородие.
- 1.2. Агропроизводствена характеристика на почвите в България.
- 1.3. Сеитбообръщение - същност и значение. Видове. Основни правила при редуването на културите.
- 1.4. Основни технологични операции при отглеждане на земеделските култури – обработка на почвата, сеитба и засаждане, торене, напояване, борба с плевели и вредители и прибиране на продукцията.
- 1.5. Основни групи земеделски култури.

Раздел 2. Основи животновъдство

- 2.1. Екологични основи за отглеждане на животните.
- 2.2. Фуражопроизводство. Видове фуражи.
- 2.3. Видове и породи селскостопански животни.
- 2.4. Растеж и развитие на селскостопанските животни.

Раздел 3. Механизация в земеделието

- 3.1. Запознаване с приложението и с особеностите на земеделската техника.
- 3.2. Машины и съоръжения в растениевъдството.
- 3.3. Машины и съоръжения в животновъдството.

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНЕТО – ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

В края на обучението учениците трябва

да знаят за:

- значението на почвата като основно средство за развитие на земеделието, ерозия на почвата, видовете почви в България;
- сеитбообращението като метод за ефективно земеделие.
- основни технологични операции при отглеждането на земеделските култури – обработка на почвата, сеитба и засаждане, торене, напояване, плевели, вредители. Прибиране на продукцията.
- влиянието на екологичните фактори при отглеждането на селскостопанските животните;
- видовете фуражи, използвани при отглеждане на селскостопанските животни;
- биологичните и стопанските особености при различните видове

селскостопанските

животни;

- особеностите, свързани с растежа и развитието на селскостопанските животни;
- приложението на земеделската техника при различните механизирани дейности в растениевъдството и животновъдството.

умения:

- да прилагат знанията при формирането на практически уменията в областта на растениевъдство, животновъдство и земеделската техника;
- да разпознават основните групи земеделски култури и техните ботанически особености;
- да разпознават основните видове селскостопански животни;
- да познават приложението на земеделската техника при изпълнението на основните технологични процеси в растениевъдството и животновъдството.

компетентности:

- работи в екип;
- работи самостоятелно;
- притежава умения за взимане на решения;
- проявява отговорност;
- проявява гъвкавост и креативност.

V. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. Нели Шаркова – ПГСС „Земя“, гр. Провадия
2. Пенка Петрова – ПГ по земеделие „Т. Рачински“, гр. Генерал Тошево
3. Веселин Белоконски - ПГСС „Земя“, гр. Провадия
4. Ивайло Семов - ПГСС „Земя“, гр. Провадия
5. Росица Генова – ПГСС „Васил Левски“, гр. Първомай
6. Дияна Сулева – ПГСС „Васил Левски“, гр. Първомай
7. Венета Кичукова – ПГСС „Васил Левски“, гр. Първомай
8. Гроздан Диневски – ПГСС „Васил Левски“, гр. Първомай
9. Васил Василев – ПГСС „Васил Левски“, гр. Първомай
10. Геновева Николова – ПГЛВ „Александър Стамболийски“, гр. Плевен
11. Лиляна Стоянова – ПГСС, гр. Нова Загора

12. Илко Драгиев – ПГСС, гр. Нова Загора

13. Стефана Атанасова Узунова – ПГССИ „Христо Ботев”, гр. Свиленград

VI. ЛИТЕРАТУРА

1. Андреев, А. и колектив. Животновъдство. Дионис, София, 1993.

2. Илиев, Л. и колектив. Земеделска техника I част. Техника, Пловдив, 1994.

3. Илиев, Л. и колектив. Земеделска техника II част. Христо Г. Данов, Пловдив, 1993.

4. Гюров Г., Николов Г., Траянова В. Общо земеделие с почвознание. Земиздат, София, 1989.

5. Трънков И., Цанева Х. Основи на земеделието. Земиздат, София, 1991.

6. Козарев, Г., Малинова М., Николов Б. Общо земеделие с почвознание. Земиздат, София, 1997.

7. Гюров Г., Николов, Г., Траянова В. Земеделие с почвознание Земиздат, София, 2001.

